

ZA HRANICE VÁ EDNĀ•CH DNĀ® - IV.

ĀšterĀ½, 30 srpen 2011

HlouĀ•ek šesti mladých lidí, ke kterému jsem mĀ™il, stál nad srázem na okraji parkovištĀ. Hned vedle nĀ›kolika schodĀ, kterými zaĀ•nala stezka pro pĀ›ší, jeĀ¾ se klikatila dolĀ po strmém úboĀ•i kopce Calton Hill.

KonĀ•ila v malém parku, za kterým uĀ¾ byly domy královského mĀ›sta Edinburghu. Slovo mĀ›l právĀ kluk, o kterém jsem vĀ›dĀ›l jen to, Ā¾e dĀ›lá prĀ›vodĀ•iho u ĀCESD a Ā¾e mu jeho „bohatej nevlastní fotr" koupil drahý zájezd, aby se ho. Ten právĀ› pĀ™erývaným hlasem vysvĀ›tloval ostatním „Kluci, teĀ• fakt nemĀ›Ā¾u, ale za rok tady budu za vámi.“ Nikdo ho neposlouchal. Vousatý Jirka, se kterým jsme aĀ¾ do té chvíle z pochopitelných dĀ›vodĀ o emigraci nemluvíli, se prostĀ› zeptal: „Jdeme? Jdemel“ Nechali jsme tedy stále ještĀ blábolícího prĀ›vodĀ•iho jeho osudu a sešli rychle po schodech. KdyĀ¾ jsme se ztratili z dohledu výpravĀ, nĀ›kdo z nás zaĀ•al utíkat. Ostatní podlehlí panice uĀ¾ jsme se Ā™itili serpentinou dolĀ z kopce jako šílenci. TĀ™icet metrĀ doleva, tĀ™icet metrĀ doprava ... Tím jsme sice vzdalovali pomĀ›mĀ› rychle, ale nikoliv vzdušnou Ā•arou. V tom jsem seshora uslyšel jakýsi kĀ™ik. Myslím jsem, Ā¾e si to prĀ›vodci ĀCESD rozmyslel a také prchá, ale on to byl nášfízl a byl od nás, co by kamenem dohodil. „Soudruzi, vraĀ›te se !!!! VraĀ›te se, nikomu o tom neĀ™eknu! Prosím vás! Slibuji, Ā¾e se to nikdo nedovĀ!“ V jeho posledních slovech byla slyšet úzkost. Ale my pĀ™idali na tempu a nechali soudruha, aĀ¾ na kopci mudruje o tom, co Ā™ekne doma svým nadĀ™ízeným. Teprve v ulicích Edinburghu byl trochu Ā•as podívat se na lidi, se kterými jsem dopustil trestného Ā•inu opuštĀ›ní republiky. Nejstarší byl tĀ™icetiletý ZdenĀ›k, právě poĀ¾ehnutí naší expedice, neboĀ¾ umĀ›l jako jediný slušnĀ› anglicky. Pak vousatý Jirka s blonĀ•atou manĀ›elkou Alenou, dalš Jirka - chlap jako hora a 19-ti letý Ostravák Milan. S mou maliĀ•kosti tedy šest uprchlíkĀ, z toho tĀ™i Jirkové. I kdyĀ› nebyl víkend, byly ulice mĀ›sta podivnĀ› tiché a vĀ›tšina obchodu zavĀ™ených. NevĀ›dĀ›li jsme jak zaĀ•it a tak jsme v jednoho z mála otevĀ™ených - Scotia Maps Gallery. Mladá hezká prodavaĀ•ka Sarah nám vysvĀ›tla, Ā¾e je zrovna svĀtek Victoria Day a kdyĀ¾ ji ZdenĀ›k vysvĀ›til naší situaci a Ā™ekl, Ā¾e nĀ›kteĀ™í z nás mají namĀ™eno do Kanady, zatím na kanadské vyslanectví. Tam ji Ā™ekli, Ā¾e se musíme napĀ™ed spojit s imigraĀ•ním úĀ™edem a tak Sarah zavolala dva taxíky. ZavĀ™ela krám a jela s námi na hlavní policejní stanici. Tam se po nĀ›jaké době dostavili dva imigraĀ•ní úĀ™edníci, kteří nezdáli mít velkou radost z toho, Ā¾e je nĀ›kdo otravuje zrovna ve svátek. Vyslechli Sarah, Ā™ekli jí, Ā¾e mĀ›Ā¾e jít a zaĀ•al nás s pomocí ZdeĀ›ka volat jednoho po druhém na interview. KdyĀ¾ pĀ™išla Ā™ada na mĀ›, musel jsem odpovĀ›dĀ›t na spoustu otázek o dĀ›vodech, proĀ• chci zĀ›stat na západĀ›. Zajímalo je hlavnĀ›, jestli jsem byl Ā•lenem nĀ›jaké odbojové skupiny a jestli jsem byl muĀ•en. V tom jsem jim nemohl vyhovĀ›t a tak jsem se jim snaĀ›il vysvĀ›tit realitu Ā›ivota v nesvobodné komunistické diktatuře. BohuĀ¾el, zdálo se, Ā¾e je to moc nezajímá. A já zaĀ•inál mít velice nepĀ™ijemný pocit. AĀ¾ do té doby jsem si totiĀ¾ myslel, Ā¾e budeme podobnĀ› jako tĀ™eba v Itálii, Rakousku nebo NĀ›mecku prostĀ› krátce vyslechnuti a umístěni v nĀ›jakém uprchlickém lágru. NepoĀ•ital jsem s tím, Ā¾e díky tomu, Ā¾e Velká Británie s Ā¾ádnými komunistickými zemĀ›mi nesousedí, nebude nikdo vĀ›dĀ›t, co s námi. Moje obavy se naplnily velice rychle. Oba pánové si nás opĀ›t zavolali a já z tĀ›ch pár slov, kterým jsem rozumĀ›l (a podle výrazu ZdeĀ›kovy tvĀ™e) pochopil, Ā¾e je zlé. Naše Ā¾ádost byla zamítnuta. Ani jeden z nás nesplĀ›uje podmínky pro udĀ›lení azylu, musíme se vrátit na loĀ•. V místnosti vypukla panika, jeden jsme pĀ™ekĀ™ikovali druhého. Padla otázka, jestli není moĀ¾né odejet do jiné země a zkusit štĀ›stí tam. „Ne, nemáte pasy, nemĀ›Ā¾ete pĀ™ekroĀ•it hranice.“ Upozornili jsme úĀ™edníka na to, Ā¾e kdyĀ¾ jeho kolegové pustili do země celou výpravu bez dokladĀ, tak je to i jejich vina. To oba pánové uznali, ale trvali na tom, Ā¾e litují a Ā¾e jediná moĀ¾nost je, vrátit se na loĀ•. NiĀ•eho se bát nemusíme, oni uĀ¾ volali na vyslanectví ĀCESSR v LondýnĀ› a byli ubezpečeni, Ā¾e se nám nic nestane. To byl poslední hĀ™ebík do rakve... „JéĀ¾išmarjáá, to jsou idioti“ zaúpĀ›l kdosi. JeštĀ› dnes si na ten moment pamatují jako na chvíli opravdové hrĀ›zy a beznadĀ›je. ĀCEkal jsem totiĀ¾, Ā¾e budeme naloĀ›eni do nĀ›jakého antonu a pod policejním dohledem dopraveni zpĀ›t na loĀ•. Ale tyhle podmínky se naštĀ›stí nesplnily. V demokraciích se násilí pouĀ›ívá pĀ™ece jen ménĀ› Ā•asto a tak jsme se prostĀ› znovu ocitli před policejní budovou a zaĀ•ali se radit, co dál. TémĀ›Ā™ okamĀ¾itĀ› jsme se shodli na jednom. Nemáme co ztratit a naše lodiĀ•ka se nás jen tak nedoĀ•ká. Šli jsme pomalu zpĀ›t do stĀ™edu mĀ›sta za jediným Ā•lovĀ›kem, kterého jsme v Edinburghu znali. Sarah Evans nás uĀ¾ Ā•ekala. Zavolala totiĀ¾ hned po obĀ›dĀ› na policii a bylo ji Ā™eĀ•eno, Ā¾e Ā¾ádost byla zamítnuta. A protoĀ¾e to byla holka nejen hezká, ale i chytrá, kontaktovala svou známou z Amnesty International. Do obchodu brzy pĀ™išla starší, hubená neustále kouĀ™ící dáma v roztrhaných teniskách. Paní Kay Butcher mĀ›la s Ā•inností v A.I. hodnĀ› zkušeností, ale pĀ™ímo pomocí nám nemohla. Byli jsme v zemi nelegálnĀ› a nespadali pod kompetenci její organizace. VĀ›dĀ›la však o nĀ›kom, kdo by pomoci mohl... Odvedla nás do nedalekého Netherbow Arts Centre, které patĀ™ilo Church of Scotland a pĀ™ímo do kancelĀ™e Ā™editele. Tím Ā•l byl reverend James Day. Pan neveliké, silnĀ›jší postavy, Ā•lovĀ›k nesmĀ›rnĀ› energický a mĀ› nikdo nevymluví, Ā¾e Ā™í kulturního stĀ™ediska nedĀ›lal jen jako vedlejší práci. Ā½e totiĀ¾ jeho hlavní povolání bylo - andĀ›líĀ•ek strĀ›níĀ•ek. Pan Dey nám potĀ™ásl rukama, vyptal se na všechny podrobnosti a objednal nám jídlo v kavárnĀ•ce svého stĀ™ediska. Mezitím naĀ¾havl telefony a prodiskutoval nás pĀ™ípad s novinĀ™i, televizními reportéry, poslanci parlamentu bĀ›hvĀ›, s kým ještĀ›. Pak nás odvezl k sobĀ› domĀ›, kde nás pĀ™edstavil své manĀ›elce Joanne, dospĀ›lým potomkem Grahama a Vivian i spoustĀ› jejich koĀ•ek. Telefon zvonil témĀ›Ā™ bez pĀ™estání a o našem pĀ™ípadĀ› se mluvilo veĀ•erních televizních zprávách. Situace však vypadala i nadále dost pochmurnĀ›... A tak jsem veĀ•er v domĀ› tĀ› hodných lidí usínal se smĀ›enými pocity. Jednak s vdĀ›Ā•ností ke všem, kteĀ™í naší uprchlické skupince ten den pomohli, jednak s váĀ¾nými obavami. V posledních televizních zprávách se totiĀ¾ mluvilo o tom, Ā¾e se skrýváme na neznámém místě, pátrá po nás policie a navíc, Ā¾e loĀ• Estonia neodplula v odpoledních hodinách (tak jak mĀ›la pĀ›vodnĀ› v plánu), ale Ā¾e na nás Ā•eká jako vĀ›rný pes... MIKIN(pokraĀ•ování za týden)